

Sygn. akt IX U 2557/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Iwona Porwoł

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2017 r. w Rybniku

sprawy z odwołania J. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wypłatę niezrealizowanego świadczenia-renty rodzinnej

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 24 października 2016 r. Znak:(...)

oddala odwołanie.

Sędzia

Sygn. akt IX U 2557/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24.10.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił skarżącej J. G. (G.) prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej E. B. za miesiąc sierpień 2016r.

W odwołaniu od powyższej decyzji odwołująca domagała się jej zmiany i wypłaty niezrealizowanego świadczenia po zmarłej ciotce E. B.. W uzasadnieniu podniosła, że zmarła już parę miesięcy przed śmiercią była na jej utrzymaniu, wymagała już całodobowej opieki. Ciocia nie miała żadnej bliższej rodziny w związku z czym ubezpieczona jako bratanica zabezpieczała jej opiekę i godne warunki życia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swe dotychczasowe stanowisko. ZUS powołał się na treść art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i stwierdził, iż skarżąca nie spełnia warunków określonych tym przepisem.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

E. B., urodzona dnia (...) była uprawniona do pobierania z ZUS renty rodzinnej po zmarłym mężu T. B..

Wysokość renty rodzinnej wraz z wypłacanym do świadczenia dodatkiem pielęgnacyjnym i świadczeniem honorowym dla 100-latka wynosiła miesięcznie 4 925,62 zł netto (od 1.03.2016r.).

E. B. zmarła w dniu(...)

W dniu 26.09.2016r. skarżąca J. G. zwróciła się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o przyznanie ostatniego świadczenia należnego zmarłej cioci E. B. tj. renty rodzinnej za miesiąc sierpień 2016r. Wniosek uzasadniała tym, iż od 20 lat częściowo opiekowała się ciocią, od maja 2016r. była to opieka całodobowa. Wskazała, iż w sierpniu 2016r. poniosła następujące koszty: rachunek za energię -235,90 zł, rachunek za wodę- 37,17 zł, rachunek za śmieci-10,80 zł, rachunek za opłacenie miejsca na cmentarzu-410 zł, rachunek za stypę – 1920 zł, rachunek za demontaż pomnika – 3198 zł. Oświadczyła, iż w sierpniu 2016r. został zakupiony opał dla zmarłej w kwocie 589,66 zł, lekarstwa -163,90 zł. Wydatki zostały udowodnione kserami rachunków.

W załatwieniu powyższego wniosku organ rentowy postanowił jak w zaskarżonej decyzji.

(dowód: dokumentacja akt rentowych E. B., w tym odpis skrócony aktu zgonu, karta 151 akt emerytalnych)

J. G. była bratanicą zmarłej E. B..

J. G. mieszka w swoim domu jednorodzinnym w W. na ulicy (...) wraz z mężem i zamężną córką.

J. G. jest uprawniona do świadczenia przedemerytalnego w kwocie 1226,57 zł netto. Jej mąż pobiera emeryturę w kwocie 1800,00 zł netto.

E. B. (...) ukończyła 100 lat.

Od 1.03.2016r. renta rodzinna w.w. wynosiła 4.925,28 zł (wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym, świadczeniem honorowym dla 100-latka).

W związku z otrzymaniem takiej wysokiej renty E. B. opłaciła uroczystość rodzinną w restauracji, za którą zapłaciła około 8.000,00 zł.

E. B. mieszkała sama w domu jednorodzinnym w W. na ulicy (...).

E. B. samodzielnie zarządzała swoimi finansami. Do śmierci była osobą poczytalną, świadomą swoich decyzji.

Od 26.03.2016r. przez okres tygodnia E. B. przebywała w szpitalu.

Wtedy J. G. zanosila do szpitala pampersy, środki czystości. Pobyt w szpitalu był bezpłatny.

J. G. opiekowała się ciotką. Ciocia do dnia swojej śmierci dawała J. G. potrzebne pieniądze na zakup posiłków, zapłacenie rachunków.

J. G. zorganizowała pogrzeb cioci, za co otrzymała z ZUS zasiłek pogrzebowy w wysokości około 4.000,00 zł. Całość kosztów pogrzebu wyniosła 5.000,00 zł. Brakująca kwota pogrzebu została zapłacona z renty rodzinnej zmarłej ciotki.

Skarżąca nie utrzymywała ciotki ze swoich środków finansowych.

Przedstawione przez ubezpieczoną rachunki dotyczące miesiąca sierpnia 2016r. zostały zapłacone po śmierci E. B..

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego oraz o zaznania skarżącej J. G., protokół elektroniczny, k. 19 akt sprawy.

Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę dokonania ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 136 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2004r., nr 39, poz.353 ze zm.) w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Wnioskodawczyni znajduje się w trzeciej grupie osób o jakich mowa w ww. przepisie.

Z cytowanego przepisu wynika, iż świadczenie należne po zmarłym uprawnionym do emerytury/renty wypłaca się innemu członkowi rodziny tylko wtedy, gdy spełnia on warunki do uzyskania renty rodzinnej lub gdy zmarły pozostawał na utrzymaniu członka rodziny.

Przepis art. 67 ust. 1 ustawy emerytalnej reguluje, iż do renty rodzinnej uprawnieni są następujący członkowie rodziny:

- 1) dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione;
- 2) przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej;
- 3) małżonek (wdowa i wdowiec);
- 4) rodzice.

Odwołująca J. G. jako bratanica zmarłej E. B. nie jest członkiem rodziny uprawnionym do renty rodzinnej.

Brak uprawnień do renty rodzinnej po stronie wnioskodawczyni jest ewidentny i niesporny.

Wobec tego przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy zmarła E. B. pozostawała w chwili śmierci na utrzymaniu skarżącej, a w konsekwencji tego czy J. G. ma prawo do wypłaty po zmarłej niezrealizowanego świadczenia tj. renty rodzinnej za miesiąc sierpień 2016r.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19.01.2005r. sygn. akt: III AUa 2766/03 za osoby pozostające na utrzymaniu innych członków rodziny w rozumieniu art.136 ust.1 ustawy z dnia 17.XII.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych uważa się osoby, które bądź to nie posiadają żadnych własnych świadczeń emerytalno-rentowych (gdyż dopiero wystąpiły z wnioskiem o nie), bądź też pobierają wprawdzie takie świadczenia, ale w najniższej wysokości przewidzianej ustawą, a koszt zaspokajania ich usprawiedliwionych potrzeb jest znacznie wyższy. Biul.SAKa 2005/3/35

Sąd Apelacyjny w Katowicach - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w wyroku z 2011-03-22, III AUa 2026/10 wskazał, iż świadczenie doraźnej pomocy, a nawet opieki nie wchodzi w zakres pojęcia „pozostawanie na utrzymaniu”.

Pojęcie to bowiem ma ściśle materialne znaczenie, a miarą jego jest zapewnianie środków pieniężnych koniecznych do zaspokojenia „usprawiedliwionych potrzeb” osoby będącej na utrzymaniu.

Świadczenie zwyczajowo przyjętej pomocy w postaci nawet kupowania okresowo środków czystości nie wyczerpuje pojęcia „dostarczanie środków utrzymania”.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe jednoznacznie wskazało, iż E. B. była osobą niezależną finansowo - ponosiła wszystkie koszty utrzymania swojej osoby, koszty utrzymania domu jednorodzinnego, płaciła wszystkie rachunki.

Z ZUS pobierała bardzo wysoką rentę rodzinną w kwocie 4925,28 zł netto, co w zupełności wystarczało jej na samodzielne utrzymanie się.

Świadczenia miesięcznie otrzymywane przez E. B. przewyższały znacznie świadczenia miesięczne uzyskiwane przez J. G., która otrzymywała z ZUS świadczenie przedemerytalne w wysokości zaledwie 1226,57 zł.

Sama zresztą skarżąca przyznała w swoich zeznaniach, iż zmarła E. B. nie pozostawała na jej utrzymaniu, gdyż do końca swojego życia była osobą świadomą, samodzielnie zarządzającą swoimi finansami. J. G. opłacała wszystkie rachunki, dokonywała zakupów żywności z pieniędzy otrzymywanych od ciotki. Sama nie ponosiła w tym zakresie żadnych wydatków finansowych.

Dostarczanie ciotce pampersów, środków czystości podczas tygodniowego pobytu w szpitalu w marcu 2016r. nie może zostać uznane za spełnienie warunku „pozostawania na utrzymaniu” z art. 126 ust. 1 ustawy emerytalnej w świetle przytoczonego wyżej orzecznictwa.

W konsekwencji powyższego Sąd Okręgowy uznał, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 136 ust. 1 ustawy, gdyż zmarła E. B. nie pozostawała na utrzymaniu odwołującej się J. G., a tym samym brak jest podstaw do ustalenia jej uprawnień do niezrealizowanego świadczenia po zmarłej za miesiąc sierpień 2016r.

Mając na uwadze powyższe, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzeczono jak w sentencji

Sędzia